

ת"פ 68308/12/18 - מדינת ישראל נגד ירון עדיקה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 68308-12-18 מדינת ישראל נ' עדיקה

בפני כבוד השופט ארנון איתן
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ירון עדיקה

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, ובמסגרת הסדר טעון בעובדות כתב אישום מתוקן, בעבירת איומים עפ"י סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
2. עפ"י המתואר בכתב האישום, כחודש עובר ליום 11.6.18 יצא המתלונן 1, שכנו של הנאשם, מביתו במטרה להשליך את הזבל. באותה עת הגיע הנאשם עם רכבו והתקרב עד למרחק קצר של כחצי מטר מהתלונן 1, ובלם בפתאומיות. הנאשם לחץ על דוושת הדלק כך שנשמעו מהרכב קולות מאיימים, אך המתלונן 1 ניסה לעקוף את הרכב ולשוב לביתו. הנאשם המשיך ונסע לצד המתלונן 1 תוך שהוא אומר לו "אני אשחט אותך ואת הילדים שלך".
3. סוכם בין הצדדים, כי יוגש בעניינו של הנאשם תסקיר מבחן, שיתייחס גם לשאלת ההרשעה, כאשר עמדת המאשימה הינה להרשעה, מאסר על תנאי קנס ופיצוי.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים. אביא מתוכם בתמצית.
5. ביום 2.10.20 הוגש תסקיר ראשון בעניינו של הנאשם. בתסקיר תואר הנאשם כבן 36, רווק המתגורר ביחידת דיור בסמוך להוריו, ועובד בשיווק לחמים למסעדות ורשתות מזון. הורי הנאשם גרושים ולו שני אחים. אבי הנאשם, עמו ניתק את הקשר, פשט רגל והכניס את המשפחה לחובות כבדים בהיקף 3.5 מיליון אשר בשלהם הנאשם חש כלפיו כעס רב. תואר כי הופעלו כנגד המשפחה הליכי מימוש נכסים וכי הנאשם נפגע מכך בילדותו. הוא המשיך לשאת בתשלום החובות יחד עם משפחתו עד תומם, בהיותו כבן 30. עם האם תואר קשר קרוב וכך גם עם אחיו. הנאשם סבל בילדותו מקשיים לימודיים אשר בשלהם נשר מלימודים ועסק בעבודות זמניות. לאחר מכן התגייס לתפקיד לחימה בגדוד כפיר, עבר

עמוד 1

אירוע טראומטי בשירותו בו חברו ליחידה נהרג בסמוך אליו. הנאשם תיאר כי לא הופנה לקב"ן חרף סימנים פוסט-טראומטיים. בנוסף היה הנאשם עד לשני פיגועי טרור נוספים במהלך האינתיפאדה השנייה. שירות המבחן התרשם מתסמיני פוסט טראומה בלתי מעובדים שנגרמו כתוצאה מהאירועים המתוארים. הנאשם סובל מנכות קבועה של 30% עקב תאונת דרכים שעבר לפני כ-8 שנים, אשר בשלה טופל במרפאות כאב. הוא מטפל בכאבים באמצעות קנאביס רפואי ובעל רישיון לשימוש.

6. בהתייחסו לעבירה בה הואשם הסביר הנאשם שלו ולמתלוננים סכסוך על רקע שכנותם, וכי הוא כועס על המתלונן בעקבות אמירות פוגעניות שלו ביחס לאביו. עוד תיאר שהשכנים פגעו באמו ובמנקה שעבדה בביתם. מצד אחד הביע הנאשם אמפתיה כלפי מצוקות השכנים, ומצד שני תיאר תחושות כעס וחוסר צדק ביחד להתנהלותם כלפיו. שירות המבחן התרשם מגישה קורבנית ביחס לעבירה והצדק אותו נותן הנובע מתחושת נחיתות.

7. בגורמי הסיכון תוארה התייחסותו האמביוולנטית של הנאשם כלפי הנפגעים וכן צוינו אירועים טראומטיים בעברו שלא עובדו. עוד צוינה העובדה שהעבירה בוצעה ברכב, בשים לב לריבוי הרשעות תעבורתיות קודמות. מצד שני צוינו בגורמי הסיכון היעדר עבר פלילי, ניהול אורח חיים נורמטיבי, מוטיבציה ראשונית לטיפול ולעיבוד אירועים מעברו. בשים לב לשיקולים אלו, התבקשה דחייה לצורך בחינת שילובו של הנאשם בקבוצה שיקומית.

8. בתסקיר נוסף מיום 3.3.21 צוין שבתקופת הדחייה החל הנאשם השתלבותו בטיפול טלפוני בעיבוד טראומות משירותו הצבאי. בנוסף לא נפתחו כנגדו תיקים חדשים. עם זאת, שירות המבחן ציין שהנאשם איחר באופן ניכר לפגישה שנקבעה עמו, וכן הגיב באופן נסער ואף תוקפני כאשר הוצע לו להשתתף בסדנה לניהול כעסים ואף שלל צורך טיפולי בתחום. בתום השיחה ביקש הנאשם להפסיק את הקשר עם שירת המבחן.

9. בתסקיר משלים מיום 4.7.21 צוין שהנאשם הגיב בתוקפנות ביחס לתוכנו של התסקיר הקודם. לטענת הנאשם, בתקופת הדחייה המשיך בשיחות טלפוניות שבועיות עם מתנדבת נט"ל, עם זאת הנאשם לא קידם קשר של שירות המבחן עם אותה מתנדבת לצורך קבלת מידע אודות השיחות. בנוסף תיאר הנאשם עייפות מהימשכות ההליך. הנאשם סירב להצעות לשילובו בקבוצות טיפוליות מעמיקות יותר ואף סירב להמשיך טיפול ע"י שירות המבחן. הנאשם שלל נזקקות טיפולית כללית בנושא טיפול בכעסים. מצד שני לא שלל פנייה לטיפול פרטי אך סירב כי הטיפול יעשה במהלך ההליך המשפטי. הנאשם תיאר תחושתו כי חש פחות בודד ותיאר אפשרויות לקדם את עצמו.

10. שירות המבחן ציין התרשמותו שהקשר עם השירות מהווה עבור הנאשם איום ברמה הרגשית וכי הוא אינו סומך על המלצותיהם, חרף עמדתם הברורה לכך שהנאשם בעל נזקקות גבוהה לטיפול בתחום השליטה בכעסים. מצד שני תואר שרמת הסיכון פחתה שעה שהמתלונן אינו גר עוד בסמיכות לנאשם. בנסיבות האמורות נעדר שירות המבחן המלצה שיקומית בעניינו של הנאשם. באשר לסוגיית ההרשעה צוין, כי לא ייגרם לנאשם נזק קונקרטי. בנוסף, הנאשם לא עבר הליך שיקומי כנדרש, על כן הומלץ על הטלת מאסר על תנאי, קנס כספי ופיצוי. לחילופין צוין, כי נוכח העובדה, כי המדובר בעבירה ראשונה ויחידה, חלף הזמן, פגיעת ההרשעה על דימוי העצמי של הנאשם, ומעבר מהמקום באופן המצמצם את

הסיכון להישנותה של העבירה, וככל ובית המשפט יחליט על ביטול ההרשעה, אזי המלצתם הינה להחתימו על התחייבות לצד פיצוי למתלונן.

טענות הצדדים

11. בטיעוניה לעונש ציינה המאשימה שהנאשם הופנה מספר פעמים לשירות המבחן לצורך שילובו בטיפול, אך לא השכיל לנצל את ההזדמנויות שניתנו לו, על אף שהוכר כבעל נזקקות טיפולית. בנסיבות אלה לא בא שירות המבחן בהמלצה לביטול ההרשעה. בנוסף לא נמצא הצדק לביטול ההרשעה משום שלא הוכח שייגרם לנאשם נזק קונקרטי מהותרת ההרשעה על כנה. המאשימה ביקשה כי הנאשם יורשע בדיון, יוטל עליו מאסר מותנה, קנס ופיצוי.
12. הסנגור ביקש, לעומת זאת, לאמץ את המלצות שירות המבחן, לבטל את ההרשעה ולהטיל על הנאשם התחייבות. הסנגור טען שהרשעתו של הנאשם תפגע בדימויו העצמי, והאינטרס הציבורי מחייב במקרה זה ביטול ההרשעה. עוד טען שהגם שלא הוכחה פגיעה קונקרטית בנאשם הרי שגם המאשימה לא הוכיחה רווח שייגרם מהרשעתו.
13. בתום הדברים טען הנאשם שאינו מתכחש לעובדות אישום, אך לא נגרם נזק ממעשיו וכי למעט אלימות מילולית לא הופעלה אלימות מצדו כלפי המתלוננים. המדובר בשכניו מזה 20 שנה. עוד ציין שהוא סובל מפוסט-טראומה וכי בניגוד לנאמר הוא כן שיתף פעולה עם שירות המבחן. עוד ציין הנאשם שמאז התאונה שעבר בשנת 2013 הוא מנסה לשקם את חייו, הוא אחראי על קו חלוקת לחם ותחתיו חמישה עובדים. בנוסף הוא משלם משכנתה. הרשעתו בדיון יכול ותחתים את שמו ועתידו והוא רוצה להמשיך בכיוון הצמיחה בו החל.

סוגיית ביטול ההרשעה

14. לאחר שמיעת הצדדים, ועל בסיס עיון בתסקירים לא סברתי כי יש מקום להורות על ביטול ההרשעה. סוגיית אי ההרשעה מעוגנת בסעיף 192א לחסד"פ, וכן סעיף 71א(ב) ובסעיף 1(2) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, אשר בכולם הוסמך בית המשפט ליתן צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.
15. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** פ"ד, נב(3) 337 נקבע כי באופן כללי, משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה (ראו: סעיף 6 לפסק דינה של כב' השופטת דורנר).
16. עוד נקבע בפרשת **כתב הנ"ל** כי מטרת השימוש בסעיף זה לחוק היא שיקומית, והיא תובא במכלול השיקולים לפטור את הנאשם מהרשעה. בפסה"ד נקבע כי ייעשה שימוש בכלי זה כאשר יתקיימו שני תנאים אלו במצטבר:

א. הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

ב. סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים שפורטו בפסה"ד.

17. בפסיקה מאוחרת נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, היא חריג לכלל שכן יש בה מימד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצווים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 **מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל** (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי ההרשעה: רע"פ 1666/05 **יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל** (24.03.05); ע"פ 1042/03 **מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל**, נח(1) 721 (2003)).

18. בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3), 685, (17.8.00) נקבע כי: "משמתבקש בית המשפט לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם... במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי ורק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבירין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעברירין מההרשעה".

19. בספרו **על סדר הדין בפליימס** (חלק שני, תשס"ג, 1105) ציין המלומד קדמי כי "בנסיבות נדירות ביותר, כאשר יש בעצם ההרשעה משום תגובה חריפה באורח קיצוני למעשה העבירה מחד גיסא, ובנסיבות העניין אין מקום לענישה אלא להעמידה במבחן. נסיבות נדירות כאלה נוצרות בדרך כלל על רקע נסיבות אישיות - כגון: גיל, מצב בריאות, מוצא משפחתי - כאשר ההרשעה כמוה כ'מכת מוות' לנאשם".

20. עוד נקבע בפסיקה שאחד השיקולים המהותיים שייטו את הכף לטובת אי הרשעה הינו כאשר בית המשפט משתכנע שהנאשם הפנים את חומרת מעשיו והביע חרטה לגביהם (ראו: ת"פ 40200/99 **מדינת ישראל נ' שלמה איזנברג** (10.02.04)).

21. במקרה דנן, אמנם סוג העבירה ונסיבותיה אינו בעל חומרה יתרה, ולכאורה ניתן היה להורות על ביטול ההרשעה, אולם זאת ככל והנאשם היה משכיל לנצל את המלצות שירות המבחן ולפנות לאפיק שיקומי. הנאשם לא נטל אחריות מלאה על המעשים שבוצעו, לא הביע חרטה ממשית עליהם ולא בחן דרכים למנוע הישנותם בעתיד. לכל אלו יש לצרף את העובדה שלא הוכחה בפניי -פגיעה קונקרטיה בנאשם, כך שמכלול השיקולים אינו מוביל לכך שהמקרה יוכר כחריג המצדיק ביטול ההרשעה.

מתחם העונש ההולם

22. בבואו לגזור את עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש הראוי לאורו של עקרון ההלימה, בו משוקלל הערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות

הענישה הנוהגת (תיקון 113 לחוק העונשין, סעיף 40ב לחוק).

23. מעשי הנאשם פגעו בערך החברתי של זכותו האינהרנטית של כל אדם לשמירה על תחושת הביטחון האישי ועל שלמות גופו בסביבת מגוריו. עוד פגע הנאשם בכך שהפר את הסדר הציבורי והציג מצג לפיו ניתן לפנות לאפיקים של אלימות ושיח בלתי מכבד בניסיון לפתור סכסוך שכנים.

24. בפסיקה נקבע כי בעת עיסוקו בעבירות אלימות על בית המשפט להבהיר שהשימוש באלימות כאמצעי לפתרון בעיות, הינו אמצעי כוחני והרסני, ומצווה עליו לשרשו ולמגררו. ראו: ע"פ 6560/15 **סריס נ' מדינת ישראל** (2.5.16); ע"פ 1554/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (19.5.15); ע"פ 5794/13 **מדינת ישראל נ' שיכה** (2.4.14).

25. נראה כי מתחם הענישה ההולם בגין עבירות איומים עומד לרוב על מאסר מותנה וצו של"צ כאשר המדובר באירוע איומים בודד ללא עבירות נלוות (ראו לדוגמה ת"פ 43163-02-18 **מדינת ישראל נ' פלוני** (12.12.18)), ומספר מועט של חודשי מאסר בפועל ועד לשנת מאסר כאשר נלוות לאיומים עבירות תקיפת סתם או כשהמדובר באיומים חמורים (ראו לדוגמה: עפ"ג 3328-05-15 **פלוני נגד מדינת ישראל** (6.9.15); עפ"ג 5601-09-17 **אמנד אגרוף נ' מדינת ישראל** (09.04.18); עפ"ג (מרכז) 1079-04-14 **נגוסה יטזב נ' מדינת ישראל** (17.6.14); רע"פ 9704/06 **גרמן סלונים נ' מדינת ישראל** (28.11.06) ועוד).

במקרים מסוימים קיבל ביהמ"ש גם בקשות לביטול הרשעה, אך זאת רק עקב שיקום מרשים שעבר הנאשם, עבירות בודדות וסיכוי נמוך להישנות העבירה. ראו לדוגמה: ת"פ 14367-06-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (20.4.15).

26. בסעיף 40ט לחוק העונשין פורטו שיקולים שיש בהם להשפיע על קביעת מתחם העונש ההולם את אירוע העבירה הנדון. בין היתר צוינו שיקולים אלו: הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו, יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה. המדובר בעבירת איומים שדרך האיום בה איננה פשוטה. בלימה בסמוך מאוד למתלונן, לחיצה על דוושת הגז, ונסיעה לצדו תוך שמופנה כלפיו איום קשה לשחוט אותו ואת ילדיו.

27. בהתאם, יש לקבוע את מתחם העונש החל ממאסר מותנה לצד קנס ופיצוי ועד למספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית.

קביעת עונשו של הנאשם בטווח הענישה שנקבע

28. הנאשם כבן 37 נעדר עבר פלילי, הודה בבית המשפט בעבירה אותה ביצע. מאז העבירה חלפו 3.5 שנים ולא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים.

29. הבאתי בחשבון את תוכנו של התסקיר, גורמי הסיכוי והסיכון עליהם עומד שרות המבחן. למרבה

הצער, הנאשם שלל נזקקות טיפולית, אף שלדעת שרות המבחן תהליך מעין זה יכול להביא לוויסות רגשי, ולהפחית את רמת הסיכון להישנות העבירה בעתיד. על אף זאת, לקחתי בחשבון את גורמי הסיכון, וכן דבריו של הנאשם בבית המשפט, ורצונו לשמור על אורח חיים יצרני ותקין.

30. נוכח טעמים אלו ראיתי לגזור את עונשו של הנאשם כדלקמן:

א. מאסר למשך חודשיים וזאת על תנאי למשך שנתיים שלא יעבור את העבירה בה הורשע.

ב. פיצוי למתלונן בסך 500 ₪ אשר יופקד במזכירות בית המשפט עד ליום 1.5.2022.

31. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשרות המבחן.

זכות ערעור כחוק בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ט"ז אדר א' תשפ"ב, 17 פברואר 2022, בנוכחות המאשימה הנאשם ובא כוחו.